НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ХОРТИНГУ

ISSN 2410-5317

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ХОРТИНГУ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Засновано в 2014 р.

Випуск 5

Частина 3

Київ
Видавець Паливода А. В.
2018

УДК 37.02 : 796.85 (08)
ББК 74.202 : 75.715
Т 33

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 15 від 17 листопада 2018 р.)

Збірник наукових праць входить до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата педагогічних наук (наказ МОН України від 07 жовтня 2015 р. № 1021)

Редакційна колегія:

Бех І. Д.	– дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор (*головний редактор*)
Канішевська Л. В.	– доктор педагогічних наук, професор (*заступник головного редактора*)
Артюшенко А. О.	– доктор педагогічних наук, професор
Бєлєнька Г. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Болтівець С. І.	– доктор психологічних наук, професор
Діхтяренко З. М.	– кандидат педагогічних наук, доцент, голова науково-методичної колегії Української федерації хортингу, майстер спорту України з хортингу
Єрьоменко Е. А.	– кандидат педагогічних наук, Заслужений тренер України, Майстер спорту України міжнародного класу, президент Української федерації хортингу, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України
Зубалій М. Д.	– кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник
Коновець С. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Петрочко Ж. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Круцевич Т. Ю.	– доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор
Литвиненко А. М.	– кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Грибан Г. П.	– доктор педагогічних наук, професор
Приступа Є. Н.	– доктор педагогічних наук, професор
Пустолякова Л. М.	– кандидат педагогічних наук
Тимошенко О. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Тимчик М. В.	– кандидат педагогічних наук, майстер спорту України з хортингу
Федорченко Т. Є.	– доктор педагогічних наук, професор
Хатько А. В.	– кандидат педагогічних наук, майстер спорту України з хортингу
Чобітько М. Г.	– доктор педагогічних наук, професор
Півоварский Юліуш	– почесний професор, PhD, ректор Вищої школи публічної і індивідуальної безпеки „Апейрон“ (Польська Республіка)
Порада Віктор	– професор, доктор юридичних наук, ректор Вищої школи в Карлових Варах (Чеська Республіка)
Шортт Джеймс Джордж Кастлшортський	– президент Всесвітньої асоціації особистих охоронців (Ірландія)
Юрчак Войтех	– професор, PhD, Академія збройних сил ген. М. Р. Штефаника в Ліптовському Мікулаші (Словацька Республіка)

Рецензенти:

Волков Л. В.	– доктор педагогічних наук, професор
Єжова О. О.	– доктор педагогічних наук, кандидат біологічних наук, професор
Оржеховська В. М.	– доктор педагогічних наук, професор
Присяжнюк С. І.	– доктор педагогічних наук, професор
Сичов С. О.	– доктор педагогічних наук, професор

Т 33 **Теорія і методика хортингу**. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 3. – 928 с.

ISBN 978-966-437-427-6.

До збірника ввійшли наукові праці вітчизняних учених, аспірантів, тренерів з хортингу. Автори спрямували свій науковий пошук на багатоаспектне висвітлення шляхів щодо реалізації сучасних підходів у теорії і методиці хортингу – національного виду спорту України.

УДК 37.02 : 796.85 (08)
ББК 74.202 : 75.715

© ІПВ НАПН України
© К. : Паливода А. В.

ISBN 978-966-437-427-6

Науково-експериментальна робота

ОПТИМІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ДЕРЖАВНИХ СТРУКТУР І КУРСАНТІВ ВІДОМЧИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

ДОЛИНСЬКИЙ Олексій Анатолійович
Університет державної фіскальної служби України

***Анотація**. У даній статті розглядаються засоби оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів закладів вищої освіти та працівників правоохоронних органів, значення систематичних занять студентів і курсантів бойовим хортингом, як складової фізичної підготовки та здорового способу життя людей. У виданні надані теоретико-методичні дані щодо проведення тренувальних занять, спортивних заходів з бойового хортингу, загальнорозвивальних та підготовчих вправ, елементів базової техніки, тактичної підготовки, а також методичні рекомендації щодо психологічної підготовки на основі спортивних, культурних, оздоровчих і бойових традицій українського народу. Наведено перелік основних засобів функціональної підготовки спортсменів бойового хортингу та впровадження виду спорту у навчальний процес закладів вищої освіти України. Стаття адресована фахівцям і любителям, інструкторам з бойового хортингу правоохоронних органів, вчителям фізичної культури та викладачам фізичного виховання, керівникам спортивних секцій бойового хортингу, тренерам-викладачам закладів вищої освіти, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, клубів фізкультурно-оздоровчого, військово-спортивного та національно-патріотичного напряму. У статті надано зміст тренувань з бойового хортингу студентів, курсантів і працівників правоохоронних органів. Стаття присвячена дослідженню напрямів та особливостей функціональної підготовки студентів, курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів як суб'єктів профілактичної діяльності. З'ясована структура кадрового забезпечення профілактичної діяльності правоохоронних органів України і місце в ньому функціональної підготовки співробітників; охарактеризовано зміст функціональної підготовки співробітників правоохоронних органів як суб'єктів профілактичної діяльності.*

***Ключові слова**: бойовий хортинг, функціональна підготовка, спорт, здоров'я, фізичні вправи, правоохоронні органи, студенти, курсанти, позитивний вплив, організм людини, спортивні змагання, поведінкова звичка людини, класифікація впливу фізичних вправ, бесіди, методика тренувань.*

Актуальність наукового дослідження. У своїй основі бойовий хортинг – національний професійно-прикладний вид спорту України. Це високе і відповідальне призначення. Його створенням на початку XXI століття можна вважати час впровадження у 2008 році в Україні та за кордоном засновником всього українського хортингу Едуардом Єрьоменком нової для спортивного співтовариства, придуманої ним назви «Хортинг», правил змагань та системи підготовки спортсменів, які до цього часу у світі не застосовувалися [1–13; 19–31]. Зараз бойовий хортинг працює в допомогу підвищення функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти, а також співробітників правоохоронних органів.

Основним конституційним завданням і призначенням правоохоронних органів України є охорона правопорядку і захист населення країни від терористичних загроз. Особливо важливо це в даний час, коли корінні перетворення в різних областях українського суспільства здійснюються на тлі виникнення великого числа пригод і конфліктів, які вимагають від правоохоронців рішучих і безкомпромісних дій, прояву твердості, впевненості і високого професіоналізму. У зв'язку з цим значно зростає роль навчальних

закладів системи правоохоронних органів України при підготовці офіцерів командної ланки, призначених для заміщення первинних офіцерських посад з перспективою висування їх на вищі службові посади.

Виклад основного матеріалу. Як свідчать результати аналізу освітнього процесу навчальних закладів правоохоронних органів України, досить часто проведення навчальних занять та інших форм фізичного підготовки здійснюється без належного обліку майбутнього характеру виконуваних службово-бойових операцій, не завжди витримується послідовність в нарощуванні змісту, обсягів та інтенсивності фізичних навантажень. командири підрозділів недостатньо підготовлені до організації і проведення занять з бойового хортингу, фізичної підготовки для дій в умовах, наближених до бойових [14].

Фізична підготовка студентів, курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу являє собою процес, спрямований на розвиток фізичних якостей, здібностей (в тому числі рухових навичок і умінь) людини з урахуванням виду її діяльності і соціально-демографічних характеристик. Фізична підготовка є самостійним розділом службово-бойової підготовки і найважливішим компонентом професійної майстерності співробітників правоохоронних органів. Вона передбачає формування професійно важливих фізичних якостей і службово-прикладних рухових навичок, в тому числі прийомів одноборства бойового хортингу і способів подолання різних природних і штучних перешкод.

Цілі і завдання фізичної підготовки засобами бойового хортингу

Метою фізичної підготовки студентів, курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу є формування фізичної і психологічної готовності до успішного виконання оперативно-службових та службово-бойових завдань відповідно до їх призначення, вмілого застосування фізичної сили, прийомів бойового хортингу і спеціальних засобів при припиненні різних протиправних проявів, а також забезпечення високої працездатності рядового і начальницького складу в процесі службової діяльності [15–18].

Специфічними завданнями фізичної підготовки студентів, курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу є:

розвиток і підтримка на необхідному рівні фізичних якостей;

формування різних рухових умінь і навичок, в тому числі виконання бойових прийомів сутички в умовах, максимально наближених до реальних;

придбання базових знань науково-практичного характеру;

зміцнення і збереження здоров'я, підвищення стійкості організму до дії несприятливих чинників службової діяльності;

удосконалення статури і гармонійний розвиток фізіологічних якостей співробітників;

багаторічне збереження високого рівня загальної працездатності.

Вивчення прийомів бойового хортингу

Цілі і завдання.

Заняття з вивчення бойових прийомів ведення сутички проводяться з метою формування навичок самозахисту, знешкодження та затримання осіб, що загрожують громадському порядку або особистій безпеці громадян, виховання сміливості, рішучості, ініціативи і винахідливості.

На заняттях з бойового хортингу вирішуються наступні завдання:

Навчання бойовим прийомам самозахисту і тренування в їх виконанні.

Навчання вмілим діям у використанні засобів індивідуального захисту і нападу, застосуванні наручників і використанні підручних засобів у сутичках або спеціальних завданнях, що імітують типові ситуації затримання правопорушника.

Виховання витривалості, спритності, швидкості, сили, рішучості, швидкості орієнтування та ініціативності.

Формування впевненості в своїх силах, прагнення зблизитися з правопорушником і знешкодити його.

Загальні вказівки по проведенню занять з бойового хортингу

Заняття проводяться як в спортивному залі зі спеціальним покриттям (хорт, борцівський килим, татамі), обладнаному тренажерами, борцівськими і боксерськими снарядами, так і на спеціально підготовленій ямі з піском і тирсою, на місцевості, а також в умовах, що моделюють певну оперативну обстановку, специфічну для службової діяльності кожного підрозділу (вулиця, квартира, камера, вагон поїзда і т. п.).

Основні методи: розчленовано-конструктивний, сполученого впливу.

У спеціальну розминку включаються: перекиди вперед, назад, через плече, політ-перекид; самостраховки при падіннях вперед, назад, на бік, вперед на бік, назад на бік перекатом, перекидом, стрибком; вправи в парах: перенесення партнера на спині, верхи на плечах, перед собою на руках, способом «крісло»; із застосуванням елементів боротьби: перетягування, звалювання, відривів партнера від килима тощо.

На заняттях з вивчення прийомів бойового хортингу вивчаються і відпрацьовуються стійки, пересування, бойові прийоми боротьби, в тому числі з використанням спеціальних засобів і засобів індивідуального бронезахисту, тактика застосування прийомів, проводяться сутички (спаринги) за спрощеними правилами змагань з бойового хортингу.

Щоб уникнути травматизму при проведенні занять особлива увага приділяється підготовці місць занять, підготовці організму учнів до виконання вправ, прийомів і дій, що вимагають високої координації і швидкості їх виконання. Больові прийоми при навчанні виконуються плавно, без ривків і за сигналом партнера (ударами по підлозі або голосом – «Стоп!») негайно припиняються [32–43]. Кидки проводяться від середини до країв килима. Розучування прийомів страховки і самостраховки здійснюється на перших заняттях, а в подальшому вони постійно удосконалюються.

Навчання бойовим прийомам проводиться груповим способом в парах, партнери підбираються приблизно рівними за зростом і вагою. Прийоми і дії,

пов'язані з виконанням ударів, кидків і больових прийомів, вивчаються і вдосконалюються в обидві сторони, правою і лівою кінцівками спочатку в повільному, а потім у швидкому темпі. Удари при вивченні з партнером позначаються і відпрацьовуються на спеціальних тренажерах і боксерських снарядах [44–53]. При навчанні прийомам обеззброєння на заняттях з бойового хортингу використовуються макети ножів, пістолетів, автоматів та інших предметів. При розучуванні способів зв'язування застосовуються мотузки довжиною 2–2,4 м, діаметром 0,7–1,2 см, брючні ремені.

Подальше вдосконалення у виконанні прийомів і дій бойових прийомів проводиться в умовах, що постійно ускладнюються: шляхом підбору партнерів, різних за зростом, вагою, силі; з наростаючим опором партнера; після фізичного навантаження; за раптовим сигналом; з різних положень, після подолання найпростіших перешкод.

Відпрацювання бойових прийомів проводиться груповим і потоковим методами або у вигляді навчальних сутичок за завданнями керівника заняття з бойового хортингу.

При навчанні (перевірці) техніки виконання бойових прийомів застосовуються такі команди:

Для підготовки до виконання прийому – «Приготуватися!».

Для виконання прийому – «Прийом!».

Для фіксації прийому на певній фазі – «Стоп!».

Для відпускання захоплення – «Відпустити захват!».

Для виконання комбінацій з прийомів і дій даються завдання, а потім виконавча команда: «Вперед!» («Підійти до партнера ззаду, провести загин руки за спину, підвести до стіни і зв'язати – Вперед!»).

Бойова стійка. Стійка в півоберта до правопорушника, ступні ніг паралельні, одна нога за півкроку позаду, ноги зігнуті в колінних суглобах, тулуб випрямлений, живіт злегка втягнутий, вага тіла рівномірно розподілена на обох ногах, голова злегка нахилена вперед, підборіддя прикрите плечовим суглобом з одного боку і кистю руки з іншого боку, праве передпліччя захищає область печінки, ліве – область серця. При фронтальній стійці ступні ніг розташовуються на ширині плечей на одній лінії.

Пересування виконуються кроком і бігом: з поворотами кругом, лівим, правим боком, спиною вперед, стрибками з подоланням найпростіших перешкод, імітацією раніше вивчених ударів і захистів.

Удари і захисти від ударів

Удари наносяться під час нападу декількох правопорушників, збройного нападу і в інших випадках, коли проведення прийомів без нанесення ударів неможливо (як попереджувальних дій, що викликають перемикання уваги, а також дій, що створюють сприятливі умови для проведення больових прийомів, кидків тощо). Вони поділяються на:

Атакувальні удари, які застосовуються для придушення запеклої фізичної протидії співробітнику.

Попереджувальні удари, які застосовуються для припинення дій правопорушників.

Розслаблюючі удари, які застосовуються для відволікання уваги або розслаблення правопорушника. Вони виконуються дозовано, тобто з урахуванням ступеня небезпечності правопорушника, що чиниться їм опору, особливостей виконання тієї чи іншої технічної дії.

При навчанні ударам необхідно знати, що:

Вони наносяться в найбільш вразливі місця на тілі людини.

При нанесенні ударів повинна бути забезпечена можливість збереження стійкого положення або швидкого відновлення втраченої рівноваги в разі промахів.

Необхідна мала ймовірність травмування ударної кінцівки (в тому числі в разі неточного попадання).

Нанесення удару слід супроводжувати видихом, що сприяє швидкості та силі його виконання.

Удари можуть наноситися в різних поєднаннях.

Прямий удар кулаком наноситься в голову або тулуб головками п'ясткових кісток стислих в кулак пальців. Удар з лівобічної (правобічної) стійки виконується за рахунок відштовхування ногою, що стоїть позаду, перенесення ваги тіла на передню ногу, розвороту тулуба в сторону удару, руху кулака по прямій лінії в ціль. В кінцевому положенні кулак і передпліччя повинні розташовуватися на одній лінії.

Удар кулаком збоку наноситься в голову або тулуб. Він виконується головками п'ясткових кісток стислих в кулак пальців з поворотом тулуба всередину напівзігнутою в ліктьовому суглобі рукою з лівобічної (правобічної) стійки з перенесенням ваги тіла на ногу, що стоїть попереду.

Удар ліктем збоку наноситься в голову. Він виконується з поворотом тулуба всередину зігнутою в ліктьовому суглобі рукою з лівобічної (правобічної) стійки з перенесенням ваги тіла на ногу, що стоїть попереду.

Удар кулаком знизу наноситься в підборіддя, нижню частину тулуба. Він виконується головками п'ясткових кісток за допомогою попереднього нахилу тулуба вперед з невеликим згинанням ніг в колінних суглобах, подальшого різкого розгинання ніг, випрямлення і повороту тулуба всередину до центральної осі тіла з завершальним ударним рухом руки знизу-вгору.

Удар кулаком зверху наноситься в перенісся, по ключиці. Він виконується м'язовою частиною кулака з замахом і подальшим різким опусканням руки і частковим розгинанням її в ліктьовому суглобі.

Удар кулаком (ребром долоні) з розмаху наноситься в голову, шию. Він виконується з різким поворотом (обертанням) тулуба назовні і одночасним розгинанням руки в ліктьовому суглобі.

Удар ліктем з розмаху наноситься в голову. Він виконується з різким поворотом (обертанням) тулуба назовні.

Удар підставою долоні знизу-прямо наноситься в підборіддя. Він виконується за допомогою різкого випрямлення руки від грудей.

Удар носком (підйомом ступні) знизу наноситься в гомілку, пах, а також при спробі правопорушника підняти зброю – в голову. Він виконується за рахунок розгинання ноги в колінному суглобі у напрямку знизу-вгору.

Удар коліном знизу наноситься в пах, а також при спробі правопорушника підняти зброю – в голову. Він виконується одночасним згинанням в колінному суглобі і підйомом ноги знизу-вгору.

Прямий удар підошовної частиною ступні наноситься в коліно, нижню частину тулуба. Він виконується за рахунок різкого розгинання зігнутої в колінному суглобі ноги, підошовною частиною ступні вперед.

Прямий удар підошовною частиною ступні в сторону наноситься в нижню частину тулуба, ногу. Він виконується з положення стоячи боком до правопорушника підніманням коліна до живота і подальшим випрямленням ноги в сторону цілі.

Удар підйомом ступні збоку наноситься в ногу, тулуб. Він виконується по дузі за рахунок розгинання зігнутої в колінному суглобі і відведеної вбік ноги.

Удар п'ятою вниз наноситься по ступні. Він виконується з короткого замаху ноги рухом п'яти вниз-назад.

Захисні дії виконуються від ударів рукою, ногою, головою, ножем, предметом за допомогою пересувань, ухилів, піднурень підставок, відбивів тощо.

При проведенні захисних дій необхідно зберігати стійке і зручне для нанесення удару у відповідь положення.

Захист пересуванням необхідний для своєчасного відходу з лінії атаки за рахунок збільшення (скорочення) дистанції. Пересування можуть виконуватися:

Стрибками назад, в сторону, назад-вбік; легкими кроками назад, в сторону, назад-вбік.

Захист ухилом полягає в своєчасному відхиленні тулуба або частини тіла з лінії атаки. Ухили виконуються в сторону, назад.

Захист поворотом полягає в своєчасному відхиленні тулуба і переміщені з лінії атаки.

Захист піднуренням складається з руху вперед назустріч удару і ухилу тулуба вниз в сторону. Піднурення виконуються вперед-вниз-вбік.

Захист підставкою виконується для зупинки і блокування ударної руки або ноги нападника. Підставки виконуються передпліччям, гомілкою, ступнею.

Захист відбивом застосовується для відбивання (відведення) ударної руки або ноги в сторону. Відбиви виконуються передпліччям, гомілкою.

В якості захисних дій від ударів руками з середньої та дальньої дистанції доцільно використовувати ухили, піднурення, повороти і переміщення, з близької дистанції – підставки і відбиви.

В якості захисних дій від ударів ногами з середньої та дальньої дистанції доцільно використовувати повороти, переміщення, а також поєднання цих захистів з підставками рук і ніг, з близької дистанції – підставки.

В якості захисних дій від ударів ножем з середньої та дальньої дистанції доцільно використовувати ухили, повороти і пересування в поєднанні з відбивами з подальшим захопленням збройної руки, з близької дистанції – підставки і відбиви з подальшим захопленням збройної руки. При виборі захисних дій необхідно враховувати конфігурацію і розміри зброї з метою

забезпечення особистої безпеки при проведенні обеззброєння.

В якості захисних дій від ударів предметом з середньої та дальньої дистанції доцільно використовувати ухили, повороти і переміщення в поєднанні з відбивами з подальшим скороченням дистанції і захопленням збройної руки, з близької дистанції – підставки і відбиви з подальшим захопленням збройної руки. При виборі захисних дій необхідно враховувати розміри, вагу і конфігурацію предмета з метою забезпечення особистої безпеки при проведенні обеззброєння.

Силове затримання больовими прийомами стоячи

Больові прийоми застосовуються для затримання, обеззброєння та контролю дій правопорушника.

Супровід застосовується після затримання правопорушника для доставляння його в орган внутрішніх справ.

Затримання загином руки за спину поштовхом. Перебуваючи ззаду правопорушника, з кроком вперед захопити однойменною рукою його зап'ястя і відвести руку назад в сторону. Одночасно нанести розслабляючий удар ступнею в підколінний згин різнойменної ноги затриманого, виводячи його з рівноваги. Штовхнути долонею своєї вільної руки в його ліктьовий суглоб вперед-вгору, зігнути руку і покласти її на своє передпліччя. Захопити пальцями лікоть і завести його до себе за бік. Притиснувши передпліччя своєї руки до його спини і надавивши на лікоть вниз, потягнути вгору на себе, іншою рукою захопити за дальнє плече (одяг на його плечі) або за підборіддя знизу, встати до нього боком, за допомогою больового впливу на захоплену руку, змістити вагу його тіла на ближню до себе ногу.

Супровід загином руки за спину. Переміщаючи вагу тіла правопорушника на однойменну захопленій руці ногу, притискаючи його до себе, виконати супровід в заданому напрямку, змушуючи рухатися затримуваного під впливом больового прийому. При виконанні подаються команди: «Вільну руку в сторону», «Дивитися вправо (вліво)», «З лівої (правої) ноги вперед марш».

Затримання загином руки за спину скручуванням всередину. З кроком вперед-вбік захопити двома руками зап'ястя різнойменної руки правопорушника. Нанести розслабляючий удар ступнею однойменної ноги в його гомілку. Скручуючи руку всередину і одночасно згинаючи її в ліктьовому суглобі, вивести затримуваного з рівноваги, змістивши вагу його тіла на дальню ногу. Розвертаючись в сторону затримуваного, штовхнути долонею різнойменної руки в його ліктьовий суглоб вперед-вгору, зігнути його руку і покласти її на своє передпліччя. Захопити пальцями лікоть і завести його до себе за бік. Притиснувши передпліччя своєї руки до його спини і надавивши на лікоть вниз, потягнути вгору–на себе, іншою рукою захопити за дальнє плече (одяг на його плечі) або за підборіддя знизу, встати до нього боком, за допомогою больового впливу на захоплену руку, змістити вагу його тіла на ближню до себе ногу. Перейти до супроводу затриманого.

Затримання загином руки за спину піднуренням. З кроком вперед-вбік захопити двома руками зап'ястя різнойменної руки правопорушника. Нанести розслабляючий удар ступнею однойменної ноги в його гомілку, одночасно

підняти руку вгору і відвести в сторону. Продовжуючи рух, поставити ногу вперед, розвернутися під рукою затримуваного кругом, виводячи його з рівноваги натягом захопленої руки на себе. Штовхнути долонею своєї різнойменної руки в його ліктьовий суглоб вперед-вгору, зігнути руку і покласти її на своє передпліччя. Захопити пальцями лікоть і завести його до себе за бік. Притиснувши передпліччя своєї руки до його спини і надавивши на лікоть вниз, потягнути вгору – на себе, іншою рукою захопити за дальнє плече (одяг на його плечі) або за підборіддя знизу, встати до нього боком, за допомогою больового впливу на захоплену руку, змістити вагу його тіла на ближню до себе ногу. Перейти до супроводу затриманого.

Затримання загином руки за спину ривком. З кроком вперед підставити передпліччя руки перед різнойменним передпліччям правопорушника. Іншою рукою захопити його руку трохи вище ліктя, одночасно нанести розслабляючий удар ступнею в гомілку однойменної ноги (коліном в пах). Повертаючи її назад і розвертаючись на 180 градусів, провести сильний ривок на себе, виводячи затриманого з рівноваги і згинаючи його руку. Різнойменною рукою завести передпліччя захопленої руки правопорушника за його спину, захопивши пальцями лікоть. Притиснувши передпліччя своєї руки до його спини і надавивши на лікоть вниз, потягнути вгору-на себе, іншою рукою захопити за дальнє плече (одяг на його плечі) або за підборіддя знизу, встати до нього боком, за допомогою больового впливу на захоплену руку, змістити вагу його тіла на ближню до себе ногу. Перейти до супроводу затриманого.

Затримання загином руки за спину замком. З кроком вперед вставити руку між різнойменним передпліччям і стегном затримуваного. Іншу руку розташувати зовні і вище від ліктьового суглоба і з'єднати пальці рук в замок, притискаючи захоплену руку до своїх грудей, одночасно нанести розслабляючий удар ступнею в гомілку однойменної ноги (коліном в пах). Повертаючи її назад і розвертаючись на 180 градусів, провести сильний ривок на себе, виводячи затримуваного з рівноваги і згинаючи його руку. Різнойменною рукою завести передпліччя захопленої руки правопорушника за його спину, захопивши пальцями лікоть. Притиснувши передпліччя своєї руки до його спини і надавивши на лікоть вниз, потягнути вгору-на себе, іншою рукою захопити за дальнє плече (одяг на його плечі) або за підборіддя знизу, встати до нього боком, за допомогою больового впливу на захоплену руку, змістити вагу його тіла на ближню до себе ногу. Перейти до супроводу затриманого.

Затримання важелем руки через передпліччя. З кроком вперед захопити своєю рукою однойменну руку правопорушника за зап'ястя. Нанести розслабляючий удар іншою рукою в обличчя затримуваного, одночасно витягаючи руку на себе і розгортаючи її назовні. Повертаючись до затримуваному боком, обхопити його руку своєю різнойменною рукою зверху, підвести передпліччя під ліктьовий суглоб захопленої руки. Натискаючи руку вниз-назовні, під впливом больового прийому змусити правопорушника встати на носки. При супроводі затримуваний повинен пересуватися на носках.

Затримання важелем руки через плечі. З кроком вперед захопити своєю рукою однойменну руку правопорушника за зап'ястя. Нанести розслабляючий удар іншою рукою в обличчя затримуваного, одночасно витягаючи руку на себе-вгору і розгортаючи її назовні. Повертаючись до затримуваному боком, підпірнути під неї і покласти до себе на плечі, вільною рукою захопити іншу руку затримуваного в області ліктя і притиснути її до його тулуба. Одночасно випрямляючи і перегинаючи руку вниз, що лежить на плечах, під впливом больового прийому змусити затримуваному встати на носки. Перейти до його супроводу.

Затримання дотисканням кисті («під ручку»). Перебуваючи ззаду правопорушника, з кроком вперед захопити кисть його однойменної руки, виконати розслабляючий удар коліном в підколінний згин (стегно) його ноги, одночасно захопивши рукою за ближній до нього ліктьовий згин зсередини. Ривком на себе зігнути захоплену руку в ліктьовому суглобі і притиснути до свого боку. Виконати ближньою рукою захоплення за кисть правопорушника. Згинаючи її в променезап'ястному суглобі, під впливом больового прийому змусити правопорушника встати на носки. При супроводі затримуваний повинен пересуватися на носках.

Затримання важелем руки назовні. Захопити кисть правопорушника двома руками, впершися великим пальцем в тильну сторону долоні і нанести розслабляючий удар ногою. Викручуючи руку на себе (від себе) назовні, перевести його на спину. Потягнувши захоплену руку на себе і натискаючи на її кисть, обійти затримуваного з боку голови, розгортаючи його на живіт. Завести захоплену руку назад, перейти на загин руки за спину в положенні лежачи. Підняти затримуваного, використовуючи команди і надаючи йому допомогу, перейти до супроводу.

Затримання важелем руки всередину. Захопити зап'ястя правопорушника двома руками і нанести розслабляючий удар ногою. Повертаючи її назад-вбік, сильно потягнути захоплену руку на себе, скручуючи її всередину, завести його плече собі під пахву (плече). Зафіксувавши плече між стегном і тулубом, одночасно впертися підставою долоні ближньої до нього руки в його лікоть. Відвести руку вперед-вгору, перегинаючи її в ліктьовому суглобі вгору-назовні і дожимаючи кисть, провести три больових прийоми: важіль плеча, ліктя і дожим кисті. Контролюючи стан затримуваного больовим впливом на кисть, перейти на загин руки за спину з подальшим супроводом.

При затриманні правопорушника можуть також використовуватися комбінації цих прийомів.

Силове затримання з використанням кидків.

Кидки застосовуються для придушення фізичного опору правопорушника, а також переведення його з положення стоячи в положення лежачи.

Задня підніжка. Захопивши однією рукою одяг біля ліктя правопорушника, нанести йому розслабляючий удар. Виконати захоплення іншою рукою за одяг на його плечі або за шию. Зробити крок однією ногою вперед-вбік і рвонути назад-вниз, щоб осадити його на ближню ногу. Завести другу ногу за опорну ногу затримуваного, підбити її підколінний м'язовий згин і кинути

правопорушника на спину. За допомогою больового впливу на кисть захопленої руки правопорушника перевести його в положення лежачи на животі. Перейти на загин руки за спину з подальшим супроводом.

Задня підніжка з захопленням ноги. Зробити крок однією ногою вперед, поставивши її поряд з різнойменною ногою правопорушника і захопити його ближню ногу різнойменною рукою зовні за підколінний згин. Випростуючись і піднімаючи захоплену ногу вгору до відмови, нанести розслабляючий удар іншою рукою в тулуб і захопити нею одяг на плечі затримуваного або виконати захват за його шию. Підставити за його опорну ногу свою різнойменну ногу і провести задню підніжку. Використовуючи захоплену ногу, перевернути його в положення лежачи на животі, розташовуючись до нього обличчям. Переступаючи через захоплену ногу однойменною ногою зовні, вставити свою гомілку в підколінний згин ноги правопорушника і спертися на коліно, відводячи ногу вбік-назовні. Натискаючи на гомілку зігнутої ноги правопорушника, провести больовий прийом «утиск литкового м'яза». Під больовим впливом змусити його завести праву руку за спину і перейти на загин руки за спину в положенні лежачи з подальшим супроводом затриманого.

Передня підніжка. Захопити однією рукою воріт одягу правопорушника, іншою – рукав біля ліктя і нанести ногою розслабляючий удар по ногах або в нижню частину тулуба. Повертаючись кругом в сторону захопленої руки, одну ногу поставити біля однойменної ноги затримуваного, іншу – попереду його другої ноги так, щоб підколінний м'язовий згин ноги упирався нижче коліна однойменної ноги правопорушника. Потягнувши його на себе-вбік і повертаючись до нього спиною, кинути його через свою ногу на спину. За допомогою больового впливу на кисть захопленої руки правопорушника перевести його в положення лежачи на животі. Перейти на загин руки за спину з подальшим супроводом затриманого.

Кидок через стегно. Захопити однією рукою за руку біля ліктя правопорушника, нанести іншою рукою розслабляючий удар в його тулуб і виконати захоплення на попереку. Зробити крок однією ногою вперед між ногами затримуваного, з підставкою до неї другої ноги повернутися до нього спиною (ноги напівзігнуті). Підбити його тазом і з нахилом вперед кинути на спину. Надаючи больовий вплив на кисть захопленої руки правопорушника, перевести його в положення лежачи на животі. Перейти на загин руки за спину з подальшим супроводом затриманого.

Кидок через спину. Захопити однією рукою за плече різнойменної руки правопорушника. Нанести розслабляючий удар іншою рукою в його тулуб і захопити його під плече утримуваної руки. Поставити свої зігнуті ноги між його ногами, повернувшись спиною до правопорушника. Випрямляючи ноги, нахиляючись вперед і повертаючись в сторону, підбити його тазом і кинути на спину. За допомогою больового впливу на кисть захопленої руки правопорушника перевести його в положення лежачи на животі. Перейти на загин руки за спину з подальшим супроводом затриманого.

Кидок із захопленням ніг ззаду. Захопити руками ноги правопорушника трохи вище колін, рвонути ноги на себе вгору, розводячи їх в сторони,

одночасно штовхнути плечем затримуваного під сідниці і кинути його на груди. Переступаючи через захоплену ногу однойменною ногою зовні, вставити свою гомілку в підколінний згин ноги правопорушника і спертися на коліно, відводячи ногу в сторону-назовні. Натискаючи на гомілку зігнутої ноги правопорушника, провести больовий прийом «утиск литкового м'яза». Під больовим впливом змусити його завести праву руку за спину і перейти на загин руки за спину в положення лежачи з подальшим супроводом. Прийом виконується без нанесення розслабляючого удару.

Кидок захопленням ніг спереду. Зробивши невеликий крок ногою вперед, нанести розслабляючий удар рукою в голову. Захопити руками ноги правопорушника за підколінні згини і впертися плечем в його живіт. Штовхаючи плечем затримуваного, зробити сильний ривок за ноги на себе і вгору, одночасно розводячи їх в сторони. При падінні правопорушника відставити одну ногу назад і захопити його гомілки під свої пахви. Використовуючи одну із захоплених ніг, перевернути його в положення лежачи на животі, розташовуючись до нього обличчям. Переступаючи через захоплену ногу однойменною ногою зовні, вставити свою гомілку в підколінний згин ноги правопорушника і спертися на коліно, відводячи ногу в сторону-назовні. Натискаючи на гомілку зігнутої ноги правопорушника, провести больовий прийом «утиск литкового м'яза». Під больовим впливом змусити його завести праву руку за спину і перейти на загин руки за спину в положення лежачи з подальшим супроводом.

Силове затримання задушливими прийомами

Задушливі прийоми застосовуються для придушення фізичного опору правопорушника, розслаблення і сковування його дій при затриманні.

Силове затримання задушливим прийомом плечем і передпліччям в положенні лежачи. Стрибком сісти на поперек лежачого на животі правопорушника, відігнути його голову назад, обхопити шию плечем і передпліччям однієї руки і з'єднати руки. Зусиллям двох рук здавити горло затримуваного. При спробі правопорушника скинути співробітника перекотитися на спину, обхопивши його тулуб ногами на рівні поясу, з'єднати їх і, випрямляючи ноги, продовжувати удушення руками і ногами. Змусити правопорушника завести однойменну з атакуючою руку за спину. Відпустивши задушливе захоплення, впертися цією рукою в його спину, натискаючи вниз. Іншою рукою виконати захоплення на загин руки за спину з подальшим супроводом. Прийом виконується без нанесення розслабляючого удару.

Силове затримання задушливим прийомом передпліччям і плечем ззаду стоячи. Перебуваючи ззаду, виконати захоплення за плечі правопорушника. Нанести розслабляючий удар ступнею в підколінний згин його різнойменної ноги, одночасно рвонути затримуваного руками за плечі на себе. Повертаючись до нього боком, захопити передпліччям і плечем своєї руки його шию і, з'єднавши руки, здавити горло. Під впливом задушливого захоплення перевести правопорушника в положення лежачи на животі. Змусити його завести однойменну з атакуючою руку за спину. Відпустивши

задушливе захоплення, впертися цією рукою в спину правопорушника, натискаючи вниз. Іншою рукою виконати захоплення на загин руки за спину з подальшим супроводом.

Силове затримання з використанням прийомів бойового хортингу у боротьбі лежачи

Прийоми боротьби лежачи застосовуються для контролю дій і сковування правопорушника, придушення його фізичного опору з використанням больових і задушливих прийомів з метою затримання та подальшого супроводу.

Утримання верхи. Правопорушник лежить на спині. Сісти на нього верхи. Нахилившись вперед, притиснутися до грудей правопорушника і, пропустивши руки під його плечима, захопити одяг на шиї ззаду. Зачепити зовні гомілками різнойменні ноги правопорушника і розвести їх в сторони, випрямити в колінних суглобах свої ноги. Після придушення фізичного опору правопорушника провести затримання з використанням больових прийомів боротьби і перейти до супроводу затриманого.

Важіль ліктя через передпліччя. Правопорушник лежить на спині. Сісти на нього верхи. Захопити своєю рукою його різнойменну руку під плече так, щоб його ліктьовий суглоб перебував вище передпліччя. Другою рукою впертися в його однойменне плече. Натискаючи вгору, виконати больовий прийом. Поставивши різнойменну з захопленою рукою правопорушника на ступню, під впливом больового прийому перевести його в положення лежачи на боці і перейти на загин руки за спину з подальшим супроводом затриманого.

Важіль руки всередину лежачи на животі

Варіант 1. Захопити двома руками зап'ястя руки правопорушника, лежачого на грудях. Сісти збоку від нього зі сторони ніг і підвести захоплену руку собі під плече, перегинаючи її вгору, виконати больовий прийом на плечовий або ліктьовий суглоб. Перейти на дожим кисті захопленої руки правопорушника, далі виконати загин руки за спину і прийом супроводу.

Варіант 2. Захопити двома руками зап'ястя руки правопорушника, лежачого на грудях. Сісти збоку від нього зі сторони голови і підвести захоплену руку собі під плече, перегинаючи її вгору, виконати больовий прийом на плечовий або ліктьовий суглоб. Перейти на дожим кисті захопленої руки правопорушника, одночасно розвертаючись до правопорушника, зігнути руку в ліктьовому суглобі, завести її за спину і перейти на загин руки за спину і на прийом супроводу.

Звільнення від захоплень і обхватів

Звільнення від захоплень і обхватів виконуються за схемою: нанесення розслабляючого удару – звільнення від захоплення або обхвату – перехід на прийом затримання і супроводу.

Звільнення від захоплення зап'ясть (рукавів) спереду виконується ривком захоплених рук в сторону великих пальців атакуючого.

Звільнення від захоплення зап'ястя (рукава) спереду двома руками виконується ривком захоплених рук в сторону великих пальців атакуючого за допомогою вільної руки.

Визволення від захоплення горла (одягу на грудях) спереду виконується за допомогою важеля руки всередину або назовні в залежності від захоплення.

Звільнення від обхвату тулуба спереду без обхвату рук виконується відведенням ноги і спини назад з упором в обличчя або горло руками.

Звільнення від обхвату тулуба спереду з обхватом рук виконується відведенням ноги і тулуба назад із захопленням за пах або ударом кулаком знизу в пах або живіт і розведенням рук в сторони, згинаючи їх в ліктях.

Звільнення від захоплення ніг спереду виконується відведенням ноги назад з упором руками в плечі або голову з подальшим нанесенням розслаблюючих ударів або скручуванням шиї затримуваного захопленням за підборіддя і упором долоні в потилицю.

Звільнення від захоплення за волосся на голові спереду виконується за допомогою сильного притиснення кисті захватної руки правопорушника своїми двома руками до голови з нахилом тулуба вперед і кроком назад-вбік.

Звільнення від захоплення за волосся на голові ззаду виконується шляхом сильного притиснення кисті захватної руки правопорушника двома руками до голови з напівприсідом і поворотом усередину, нахилом тулуба вперед і кроком назад.

Звільнення від обхвату тулуба ззаду без обхвату рук виконується за допомогою больового впливу на кисть (пальці), поворотом обличчям до правопорушника.

Звільнення від обхвату тулуба ззаду з обхватом рук виконується притисненням однієї руки правопорушника до грудей, присіданням з одночасним нахилом тулуба вперед і піднуренням під захоплену руку.

Звільнення від обхвату шиї плечем і передпліччям позаду виконується притисненням однієї руки правопорушника до грудей, присіданням з одночасним нахилом тулуба вперед і піднуренням під захоплену руку.

Припинення дій правопорушника з вогнепальною зброєю

Захист від загрози пістолетом виконується за схемою: відхід із зони ураження з одночасним відведенням збройної руки в сторону – вибивання пістолета – нанесення розслабляючого удару – проведення прийому затримання – підбір зброї і супровід затриманого. При невдалій спробі вибивання зброї при затриманні правопорушника необхідно, щоб ствол зброї не перетинав контури тіла. В цьому випадку в ході його затримання в обов'язковому порядку проводиться прийом обеззброєння. Крім цього, при підборі (вилученні) зброї необхідно за можливістю забезпечити збереження на них слідів пальців рук правопорушника, крові жертви. Для цього використовуються рукавички, хустка, аркуш паперу (паперовий конверт), целофановий пакет і т. д. або воно піднімається (вилучається) двома пальцями, при цьому ніж необхідно брати за лезо в місці його кріплення до рукоятки, пістолет – за спускову скобу, автомат (рушницю) – за ремінь або спускову скобу.

Відпрацьовується елементи: захист при загрозі пістолетом спереду в упор виконується з відходом із зони ураження назовні і проведенням важеля руки назовні або всередину; захист при загрозі пістолетом ззаду в упор виконується

з поворотом кругом з переміщенням в сторону правопорушника з подальшим проведенням важеля руки назовні або всередину.

Захист від загрози довгоствольною зброєю виконується за схемою: відхід із зони ураження з одночасним відведенням зброї в сторону – нанесення розслабляючого удару – виривання зброї з одночасним збільшенням дистанції – затримання і супровід правопорушника під загрозою застосування зброї.

Відпрацьовується елементи: захист і обеззброєння при загрозі автоматом (рушницею) спереду в упор виконується з відходом із зони ураження назовні; захист і обеззброєння при загрозі автоматом (рушницею) ззаду в упор виконується поворотом до правопорушника.

Звільнення від захоплення автомата правопорушником здійснюється нанесенням удару ногою в пах (низ живота), поворотом боком до правопорушника і вириванням зброї з нанесенням удару ногою в коліно (пах).

Припинення дій правопорушника при спробі дістати зброю. Виконується за схемою: фіксація (захоплення) збройної руки правопорушника – нанесення розслабляючого удару – перехід на прийом затримання і супроводу. Крім цього, в залежності від ситуації, що складається необхідно виконати вилучення або підбирання зброї.

Відпрацьовується елементи: припинення дій правопорушника при спробі дістати зброю з нагрудної кишені виконується за допомогою важеля руки назовні або всередину; припинення дій правопорушника при спробі дістати зброю з кишені брюк (кобури) виконується за допомогою загину руки за спину замком.

Припинення дій правопорушника при спробі знешкодити (вилучити зброю з кобури). Виконується за схемою: фіксація (захоплення) атакуючої руки (рук) правопорушника – нанесення розслабляючого удару – перехід на прийом затримання і супровід.

Відпрацьовується елементи: припинення дій правопорушника при спробі знешкодити (вилучити зброю з кобури) при підході спереду; припинення дій правопорушника при спробі знешкодити (вилучити зброю з кобури) при підході ззаду.

Припинення дій правопорушника при спробі підняти зброю. Виконується за схемою: фіксація (відкидання) зброї – нанесення розслабляючого удару – перехід на прийом затримання – підбір зброї і супровід.

Відпрацьовується елементи: припинення дій правопорушника при спробі підняти зброю з землі.

Перевірка фізичної підготовленості громадян, що претендують на заміщення посади співробітників спеціальних підрозділів МВС України, здійснюється за трьома загальнофізичними вправами (по одній на силу, швидкість і спритність і витривалість на вибір перевіряється з урахуванням погодних і кліматичних умов, а також стану навчально-матеріальної бази).

Перевірка фізичної підготовленості громадян, що претендують на заміщення посади співробітників підрозділів поліції, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність (карного розшуку, економічної безпеки і протидії корупції, боротьби зі злочинними посяганнями на вантажі, власної безпеки, з

протидії екстремізму, оперативно-пошукових, спеціальних технічних заходів), і підрозділів поліції, особовий склад яких виконує посадові обов'язки зі зброєю (дільничних уповноважених поліції, щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, патрульно-постової служби поліції, охорони і конвоювання підозрюваних і обвинувачуваних, щодо забезпечення безпеки осіб, які підлягають державному захисту, позавідомчої охорони), здійснюється за двома загальнофізичними вправами (по одній на силу і швидкість і спритність на вибір комісії з перевірки).

Перевірка фізичної підготовленості громадян, що претендують на заміщення посади співробітників інших підрозділів поліції, здійснюється за однією загальнофізичною вправою на силу на вибір комісії з перевірки.

Висновок. Таким чином, дослідженнями було показано, що професійна підготовка студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу є фактором, що значною мірою зумовлює фізичний розвиток, оскільки суттєво змінює параметри функціонального стану організму в площині підвищення адаптаційного потенціалу, антропометричних і силових характеристик, зниження «фізіологічної вартості» різних видів професійної діяльності, зростання позитивних змін у психоемоційній і потребнісно-мотиваційній сферах, що зумовлює хорошу адаптацію до умов професійної діяльності [54–73].

Таким чином, професійна діяльність (навчально-службова діяльність студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів) є однією з важливих сфер реалізації адаптаційного процесу і формування професійного здоров'я. У процесі фізичного виховання здійснюється вплив не тільки на біологічну (фізіологічну) основу особистості, а й на біосоціальну адаптацію. Тому професійну діяльність в умовах навчання в освітніх установах правоохоронних органів, системи МВС України слід розглядати як процес формування у студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів певного рівня фізичного розвитку, професійних рухових стереотипів (навичок), виховання морально-вольових якостей, а також – збереження і зміцнення здоров'я [74–89]. Критерієм ефективності фізичної підготовки є дотримання учнями системи бойового хортингу всіх вимог робочої навчальної програми і контрольних нормативів за роками навчання, а метою – забезпечення психічної і фізичної готовності для дій в звичайних і екстремальних умовах служби.

У результаті дослідження можна зробити висновок, що заняттях бойовим хортингом дуже важливим є не тільки розвиток навичок, необхідних саме в єдиноборстві, а й вправи, спрямовані на вдосконалення організму в цілому. Це означає, що у тренувальний процес спортсменів бойового хортингу входить цілий великий комплекс засобів навантаження і відновлення [90–99]. Гармонійне чергування фізичного навантаження і відновлення після тренувань є запорукою підвищення рівня підготовленості спортсменів і розвитку фізичних якостей.

Перспективи подальшого дослідження. Наступна діяльність і подальша робота над визначенням основних етапів професійно-прикладної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу у констатувальному, формувальному та контрольному експериментах буде конкретизована в результатах дослідження та опублікована в наукових фахових виданнях.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДЛЯ ПОДАЛЬШИХ РОЗРОБОК ЗА ТЕМОЮ ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Абраменко М. В. Формування морально-етичних цінностей у процесі занять єдиноборствами / М. В. Абраменко, Е. А. Єрьоменко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практ.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – С. 18–21.
2. Андрійчук Д. С. Параметри індивідуальних функціональних можливостей хортингістів / Д. С. Андрійчук, Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 146–162.
3. Астахов С. П. Морально-етичне виховання спортсмена-єдиноборця / С. П. Астахов, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1998. – С. 60–71.
4. Бабурнич С. А. Комплексна реалізація програми розвитку хортингу як національного виду спорту української держави / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко, С. В. П'ятіков // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 572–585.
5. Гречаний О. М. Хортинг та його оздоровча програма / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, С. А. Карасевич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 171–183.
6. Гречаний О. М. Хортинг у забезпеченні соціокультурних можливостей людини / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, С. А. Бабурнич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 38–58.
7. Грищенко А. А. Етапи багаторічної підготовки спортсменів у бойовому мистецтві / А. А. Грищенко, Е. А. Єрьоменко // Інноваційні технології фізичної культури і спорту: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–11 листопада 1994 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпро : ДДІФКіС, 1994. – Ч. 1. – С. 33–36.
8. Демчук С. Р. Хортинг як рекреаційний засіб оздоровлення людини / С. Р. Демчук, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 89–107.
9. Дорошенко М. М. Дослідження рівня фізичної підготовленості студентів у системі хортингу / М. М. Дорошенко, Е. А. Єрьоменко, В. В. Вєхтєв // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 84–97.
10. Дорошенко М. М. Особливості застосування художньої творчості для теоретичної підготовки і виховання юних хортингістів / М. М. Дорошенко, Е. А. Єрьоменко, С. В. П'ятіков // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 344–357.
11. Дородний Л. М. Оволодіння технікою боксу для успішної тренувальної діяльності у спортивних єдиноборствах / Л. М. Дородний, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 178–189.
12. Дубінський В. М. Система цінностей спортсменів бойових мистецтв / В. М. Дубінський, Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 151–162.
13. Едгар В. Л. Вимоги до психомоторики і психічних процесів спортсмена-єдиноборця / В. Л. Едгар, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1999. – С. 33–43.
14. Єрьоменко Е. А. Батьківщина в серці учня українського хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 278–292.
15. Єрьоменко Е. А. Боевое искусство как философская категория и воспитательная система / Е. А. Єрьоменко // Сборник научных статей. – Днепропетровск : ДГИФКИС, 1990. – С. 45–51.
16. Єрьоменко Е. А. Бойова підготовка розвідника / Е. А. Єрьоменко // Фізичне виховання і спорт. – К. : Вища школа, 1992. – С. 32–41.
17. Єрьоменко Е. А. Бойове мистецтво – школа виховання сильної особистості / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 20–35.
18. Єрьоменко Е. А. Бойове мистецтво як засіб прикладної підготовки старшокласників до військової служби / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2002. – С. 85–99.
19. Єрьоменко Е. Бойовий хортинг як ефективний засіб військово-патріотичного виховання школярів і студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 32–41.
20. Єрьоменко Е. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 19–33.
21. Єрьоменко Е. А. Бойові мистецтва для здоров'я студентів / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2006. – С. 14–29.
22. Єрьоменко Е. А. Бойові мистецтва для співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 17–35.

23. Єрьоменко Е. А. Бойові мистецтва у програмі професійно-прикладної підготовки курсантів і співробітників державних силових відомств / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2005. – С. 190–202.
24. Єрьоменко Е. А. Бойові мистецтва у програмі спеціальної підготовки співробітників правоохоронних органів до дій в екстремальних умовах / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2005. – С. 15–35.
25. Єрьоменко Е. А. Бойові мистецтва як засіб військово-спортивної підготовки старшокласників / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2007. – С. 62–81.
26. Єрьоменко Е. А. Бойові мистецтва як засіб всебічного виховання і розвитку особистості / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1999. – С. 160–176.
27. Єрьоменко Е. А. Бойові мистецтва як середовище пізнавальної активності учнів / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2003. – С. 121–140.
28. Єрьоменко Е. А. Бойові мистецтва як чинник професійно-прикладної підготовки курсантів до служби в силових структурах / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2004. – С. 56–70.
29. Єрьоменко Е. А. Варіативний модуль «Хортинг» : навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів, 6-й клас / Е. А. Єрьоменко // Здоров'я та фізична культура, 2014. – № 8. – С. 29–32.
30. Єрьоменко Е. А. Вдосконалення змісту навчання хортингу в освітніх установах системи МВС України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 460–470.
31. Єрьоменко Е. А. Вдосконалення рухового досвіду хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 561–577.
32. Єрьоменко Е. А. Вивчення прийомів єдиноборств і професійна підготовка співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2004. – С. 83–95.
33. Єрьоменко Е. А. Вивчення прийомів хортингу військовослужбовцями та правоохоронцями України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 376–385.
34. Єрьоменко Е. А. Вивчення школярами способів безпечного падіння і самостраховок хортингу на уроці фізичної культури / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 267–283.
35. Єрьоменко Е. А. Визначальна функція українського хортингу / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 159–170.
36. Єрьоменко Е. А. Визначення спрямованості силових вправ у процесі підготовки хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 53–63.
37. Єрьоменко Е. А. Викладання бойового мистецтва / Е. А. Єрьоменко. – К. : Либідь, 1994. – 94 с.
38. Єрьоменко Е. А. Використання дистанції для перемоги над суперником у рукопашній сутичці бойового мистецтва / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКІС, 1991. – С. 150–164.
39. Єрьоменко Е. А. Виховання відданих захисників України у системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 21–35.
40. Єрьоменко Е. А. Виховання майбутніх захисників України у системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 473–483.
41. Єрьоменко Е. А. Виховання наполегливості в молодших школярів у процесі занять хортингом через педагогічні умови / Е. А. Єрьоменко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Побірченко Н. С. (гол. ред.) та інші]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2013. – Випуск 46. – С. 233–240.
42. Єрьоменко Е. А. Виховання наполегливості в школярів 6–7 років як умова ефективності навчальних занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 12 (39). – С. 39–47.
43. Єрьоменко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6-7 років у процесі занять хортингом : автореф. дис. …канд. пед. наук : 13.00.07 / Едуард Анатолійович Єрьоменко. – К., 2016. – 19 с.
44. Єрьоменко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. … канд. пед. наук : 13.00.07 / Едуард Анатолійович Єрьоменко. – К., 2016. – 222 с.
45. Єрьоменко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Процес виховання у координатах духовного розвитку особистості : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (за результатами науково-дослідної роботи Інституту проблем виховання НАПН України у 2012 році) / [за ред. І. Д. Беха, О. В. Мельника]. – К., 2013. – Вип. 1. – С. 224–225.
46. Єрьоменко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Сучасні виховні технології: соціальні виклики і педагогічний контекст : матеріали звіт. наук.-практ. конф. НАПН України (30 жовт. 2013 р., м. Київ, Національна акад. пед. наук України). – К., 2013. – Вип 1. – С. 125–127.
47. Єрьоменко Е. А. Виховання сили у хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 238–253.
48. Єрьоменко Е. А. Виховання силових якостей у спортсменів-єдиноборців / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2002. – С. 14–25.

49. Єрьоменко Е. А. Виховання юних патріотів України у системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 188–200.
50. Єрьоменко Е. А. Виховання юного спортсмена-єдиноборця у різних за структурою сім'ях / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2007. – С. 16–34.
51. Єрьоменко Е. Виховна система бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 161–177.
52. Єрьоменко Е. А. Виховна стратегія бойового мистецтва / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1995. – С. 20–38.
53. Єрьоменко Е. А. Виховний потенціал та філософська основа бойового хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 147–157.
54. Єрьоменко Е. А. Виховні орієнтири вчителя хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 456–475.
55. Єрьоменко Е. А. Відкрита заява Едуарда Єрьоменка про заснування хортингу – національного виду спорту України 17 липня 2008 року / Е. А. Єрьоменко // Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту. Київ : Тренерська рада, 2008. – 7 с.
56. Єрьоменко Е. А. Військово-бойові тренувальні технології хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 838–858.
57. Єрьоменко Е. Військово-патріотична програма та прикладний хортинг / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Українська федерація хортингу. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – С. 10–19.
58. Єрьоменко Е. А. Військово-патріотичне виховання школярів засобами гурткових занять з хортингу в закладі загальної середньої освіти / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1183–1202.
59. Єрьоменко Е. А. Військово-прикладна підготовка допризовної молоді засобами національних бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2004. – С. 17–31.
60. Єрьоменко Е. А. Військово-прикладний хортинг / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 206–220.
61. Єрьоменко Е. А. Військово-спортивна підготовка молоді засобами бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2006. – С. 82–96.
62. Єрьоменко Е. А. Військово-шефська робота в клубі єдиноборств / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2002. – С. 167–182.
63. Єрьоменко Е. А. Вплив здоров'я на біомеханічні показники серця спортсменів вищої кваліфікації за результатами даних ехокардіографії / Е. А. Єрьоменко, В. І. Чибісов, О. О. Говоруха, Ю. І. Рейдерман // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 4. – С. 92–103.
64. Єрьоменко Е. А. Впровадження комплексної методики військово-патріотичного виховання хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 815–837.
65. Єрьоменко Е. А. Вольові якості хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 578–596.
66. Єрьоменко Е. А. Воля до перемоги як результат формування морально-вольових якостей спортсменів бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКІС, 1992. – С. 126–137.
67. Єрьоменко Е. Всесвітнє українське земляцтво та діаспора у сприянні розвитку бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 56–79.
68. Єрьоменко Е. А. Всеукраїнські правила змагань з хортингу / Е. А. Єрьоменко // затвер. Мін-вом України у справах сім'ї, молоді та спорту 19 серпня 2010 р., Київ, 2010. – 88 с.
69. Єрьоменко Е. А. Вступне слово співзасновника збірника Едуарда Єрьоменка / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. Вип. 1. – С. 8–9.
70. Єрьоменко Е. А. Гігієнічні аспекти здорового способу життя хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1289–1309.
71. Єрьоменко Е. А. Громадянська освіта і патріотичне виховання дітей в бойових мистецтвах / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2002. – С. 26–44.
72. Єрьоменко Е. А. Декларація хортингу у світі / Е. А. Єрьоменко // Колегія Мін-ва України у спр. сім, мол. та сп. : Київ, 2008. – 12 с.
73. Єрьоменко Е. А. Дихальні вправи у системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 170–185.
74. Єрьоменко Е. А. Дії співробітників правоохоронних органів в екстремальних та надзвичайних ситуаціях за методиками хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 247–267.
75. Єрьоменко Е. А. Діяльність тренера з хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 38–52.

76. Єрьоменко Е. А. Досягнення стану адаптованості хортингіста до впливу екстремальних факторів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 83–93.
77. Єрьоменко Е. А. Зміст навчальних завдань для проведення теоретичних занять з хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 158–173.
78. Єрьоменко Е. А. Зміст тематичних модулів програми навчальної дисципліни з хортингу в закладі вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 88–115.
79. Єрьоменко Е. Зміст, форми і методи формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді засобами хортингу / Е. Єрьоменко // Хортинг – національний бренд України у світі: олімпійська перспектива : матер. Першої міжнар. наук.-практ. конф. до Дня заснування хортингу, 22-23 березня 2018 р. / Мінво молоді та спорту України, Ірпінська міська рада, Ун-т ДФС України [та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – С. 44–53.
80. Єрьоменко Е. А. Зміст функціонального тренування курсантів правоохоронних спеціальностей та співробітників силових структур на спортивних заняттях з хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 507–524.
81. Єрьоменко Е. А. Значення особистого прикладу тренера в єдиноборствах / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2007. – С. 35–54.
82. Єрьоменко Е. А. Ідея відданого служіння українському народові за філософією хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 4–20.
83. Єрьоменко Е. А. Імплементація методу функціонального тренування з хортингу в програму фізичної підготовки працівників правоохоронних державних структур / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 433–455.
84. Єрьоменко Е. А. Індивідуальна техніка та коронні прийоми спортсмена в бойовому мистецтві / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКІС, 1991. – С. 12–20.
85. Єрьоменко Е. А. Історико-філософські пріоритети українського хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 36–52.
86. Єрьоменко Е. А. Кваліфікація спортсменів хортингу / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 194–205.
87. Єрьоменко Е. А. Класифікація методів тренування хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 597–618.
88. Єрьоменко Е. А. Козацький хортинг / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 241–253.
89. Єрьоменко Е. А. Козацькі бойові звичаї у формуванні української школи єдиноборств / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2001. – С. 112–124.
90. Єрьоменко Е. А. Козацькі бойові традиції у школах єдиноборств України / Е. А. Єрьоменко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практ.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – Ч. 2. – С. 58–61.
91. Єрьоменко Е. А. Компетентності студентів і курсантів як результат вивчення навчальної дисципліни «Хортинг» / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 94–122.
92. Єрьоменко Е. А. Комплексна психологічна корекція програми тренувань з хортингу працівників правоохоронних структур України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 375–389.
93. Єрьоменко Е. А. Контроль дихання хортингіста в процесі тренувальної роботи / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 760–777.
94. Єрьоменко Е. Концепція розвитку бойового хортингу в Україні / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 71–81.
95. Єрьоменко Е. А. Критерії високої професійної готовності співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 34–46.
96. Єрьоменко Е. А. Культура здоров'я людини у системі бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2006. – С. 186–203.
97. Єрьоменко Е. А. Культурологічна спрямованість виховної системи українського хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 890–909.
98. Єрьоменко Е. Медико-біологічні та морфофункціональні особливості бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 112–121.
99. Єрьоменко Е. А. Медико-педагогічний контроль у системі єдиноборств / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 129–141.
100. Єрьоменко Е. А. Медико-педагогічні показники адаптивних функцій організму хортингістів студентського віку / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 627–641.
101. Єрьоменко Е. А. Медико-фізіологічні виміри здоров'я спортсменів бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2001. – С. 158–169.

102.Єрьоменко Е. А. Медико-фізіологічні показники інтенсивності фізичних навантажень хортингістів студентського віку / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 268–282.
103.Єрьоменко Е. Медико-фізіологічні чинники самоконтролю за фізичним навантаженням на тренуваннях з бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 127–138.
104.Єрьоменко Е. А. Медитація в хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 89–107.
105.Єрьоменко Е. А. Ментальні та гуманістичні аспекти здоров'я хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 642–653.
106.Єрьоменко Е. А. Методи вивчення співробітниками правоохоронних органів навичок бойових і спеціальних прийомів хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 471–481.
107.Єрьоменко Е. А. Методи впровадження хортингу в новій українській школі / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 431–444.
108.Єрьоменко Е. А. Методи спеціалізованої професійно-прикладної психологічної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей закладів вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 253–264.
109.Єрьоменко Е. А. Методика національно-патріотичного виховання хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 207–228.
110.Єрьоменко Е. А. Методика оздоровлення школярів і студентів у процесі спортивних занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 202–213.
111.Єрьоменко Е. А. Методика організації шкільного гуртка «Хортинг» для старшокласників / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 330–343.
112.Єрьоменко Е. А. Методика підготовки хортингістів до захисту інтересів України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 312–329.
113.Єрьоменко Е. А. Методика проведення занять з хортингу для дітей / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 302–324.
114.Єрьоменко Е. А. Методика проведення розминки у системі єдиноборств / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКІС, 1991. – С. 49–58.
115.Єрьоменко Е. А. Методика розвитку витривалості у спортсменів хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 20–33.
116.Єрьоменко Е. А. Методика розвитку спритності у спортсменів хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 34–46.
117.Єрьоменко Е. А. Методика розвитку швидкості у спортсменів хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 4–19.
118.Єрьоменко Е. А. Методика самовиховання у системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 51–68.
119.Єрьоменко Е. А. Методика тренування хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 23–37.
120.Єрьоменко Е. А. Методика формування психофізичної готовності курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2005. – С. 36–48.
121.Єрьоменко Е. А. Методика хортингу для підвищення професійно-фізичної підготовленості співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 250–269.
122.Єрьоменко Е. А. Методики бойових мистецтв для підготовки співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 100–117.
123.Єрьоменко Е. А. Методичні основи викладання хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 188–206.
124.Єрьоменко Е. А. Методологія підготовки спортсменів хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 92–115.
125.Єрьоменко Е. А. Міжнародна спортивна програма хортингу / Е. А. Єрьоменко // К. : Паливода А. В., 2009. – 24 с.
126.Єрьоменко Е. А. Міжнародні правила змагань з хортингу / Е. А. Єрьоменко // Київ : МГО «Міжнародна Федерація Хортингу», 2009. – 85 с.
127.Єрьоменко Е. А. Моделювання професійної підготовки курсантів у правоохоронних закладах вищої освіти засобами хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 7–24.
128.Єрьоменко Е. А. Модернізація системи заходів прикладної психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей за тренувальними технологіями хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1111–1124.

129.Бабурнич С. А. Моральність хортингіста як форма позитивної суспільної свідомості / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 91–107.
130.Єрьоменко Е. А Мотивація спортсмена-єдиноборця для перемоги на змаганнях / Е. А. Єрьоменко // Інноваційні технології фізичної культури і спорту: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–11 листопада 1994 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпро : ДДІФКіС, 1994. – Ч. 1. – С. 53–56.
131.Єрьоменко Е. А. Мотиви фізичної культури хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 529–550.
132.Єрьоменко Е. А. На шляху бойового мистецтва / Е. А. Єрьоменко. – К. : Наук. думка, 1991. – 42 с.
133.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма гурткової (секційної) роботи «Хортинг» для учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Е. А. Єрьоменко // К. : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
134.Єрьоменко Е. А. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з бойового хортингу для учнів / Е. А. Єрьоменко // ЄРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович–професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки. – навч. прог.
135.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи. Варіативний модуль «Хортинг» : навчальне видання / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Українська федерація хортингу. – К., 2011. – 20 с.
136.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи. Варіативний модуль «Хортинг» / Е. А. Єрьоменко // Фізичне виховання в рідній школі / – К.: Педагогічна преса, 2014. – Вип. 1. – С. 5–13.
137.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи. Варіативний модуль «Хортинг» / Е. А. Єрьоменко // Фізична культура в школі. 1–4, 5–9 клас. Навчальні програми. – Київ : Літера ЛТД, 2016. – С. 298–320.
138.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9, 10–11 класи. Варіативний модуль «Хортинг» : навчальне видання / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Українська федерація хортингу. – К., 2011. – 31 с.
139.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 10–11 класи. Варіативний модуль «Хортинг» : навчальне видання / Е. А. Єрьоменко. ; Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Українська федерація хортингу. – К., 2011. – 15 с.
140.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з хортингу для позашкільних навчальних закладів / Е. А. Єрьоменко // К. : ІІТЗО Мін-ва освіти і науки, молоді та спорту України, 2012. – 78 с.
141.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з хортингу для позашкільних навчальних закладів. 8 років навчання / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, Українська федерація хортингу. – К., 2012. – 78 с.
142.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма позакласних занять (секції, гуртка) з хортингу для учнів 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Е. А. Єрьоменко // Мін-во України у справах сім'ї молоді та спорту, Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти, [та ін.]. – К. : ДНУ «ІІТЗО» Мін-ва освіти і науки України, 2014. – 63 с.
143.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма позакласних занять (секції, гуртка) з хортингу для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти, [та ін.]. – К. : ДНУ «ІІТЗО» Мін-ва освіти і науки України, 2014. – 79 с.
144.Єрьоменко Е. А. Навчальна програма позакласних занять (секції, гуртка) з хортингу для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти, [та ін.]. – К. : ДНУ «ІІТЗО» Мін-ва освіти і науки України, 2014. – 54 с.
145.Єрьоменко Е. Навчальна програма факультативу для учнів старших класів «Бойовий хортинг» / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 178–189.
146.Єрьоменко Е. Навчально-тренувальна діяльність і самопідготовка в поліцейському хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Українська нац. федерація хортингу. – Паливода А. В., 2015. – Вип. 3. – С. 113–123.
147.Єрьоменко Е. А. Навчання здоровому способу життя юних хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1368–1386.
148.Єрьоменко Е. А. Навчання учнів молодших і середніх класів елементам хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 173–188.
149.Єрьоменко Е. А. Напрями діяльності клубів бойових мистецтв з військово-патріотичного виховання школярів / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2007. – С. 125–143.
150.Єрьоменко Е. А. Наукове дослідження морфофункціональних показників здоров'я хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 283–294.
151.Єрьоменко Е. А. Наукове дослідження показників вищої нервової діяльності студентів-хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 388–399.
152.Єрьоменко Е. А. Національна дитячо-юнацька військово-спортивна гра «Хортинг-Патріот» як форма національно-патріотичного та фізичного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 4. – С. 163–185.

153.Єрьоменко Е. А. Національний вид спорту України хортинг як провідник бойової культури українського народу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 43–58.
154.Єрьоменко Е. А. Національні бойові традиції українського народу в системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 4–20.
155.Єрьоменко Е. А. Національно-патріотична складова всебічного виховання школярів і студентів у процесі занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 293–303.
156.Єрьоменко Е. А. Національно-патріотичне виховання хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 153–164.
157.Єрьоменко Е. А. Національно-патріотичне виховання хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 640–655.
158.Єрьоменко Е. А. Нейрофізіологічні і нейропсихологічні механізми саморегуляції хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 281–300.
159.Єрьоменко Е. А. Необхідна оборона і крайня необхідність застосування службово-прикладних прийомів хортингу в екстремальних умовах / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 228–246.
160.Єрьоменко Е. А. Необхідна самооборона спортсмена хортингу та її правові основи / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 112–131.
161.Єрьоменко Е. А. Необхідність застосування прийомів єдиноборств співробітниками силових структур / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дн. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 55–64.
162.Єрьоменко Е. А. Оздоровча методика здоров'язберігання у системі тренувальної діяльності з хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 794–814.
163.Єрьоменко Е. А. Оздоровча рухова діяльність хортингістів різного віку / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 505–521.
164.Єрьоменко Е. А. Оздоровчий вплив фізичних навантажень хортингу на розвиток рухового досвіду людини / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 172–186.
165.Єрьоменко Е. А. Оздоровчий напрям в бойових мистецтвах / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2006. – С. 139–155.
166.Єрьоменко Е. А. Оздоровчі властивості фізичних вправ хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 619–639.
167.Єрьоменко Е. А. Оптимізація навчально-тренувального процесу висококваліфікованих хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 551–560.
168.Єрьоменко Е. А. Оптимізація підготовки спортсмена-єдиноборця високої кваліфікації / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2001. – С. 37–46.
169.Єрьоменко Е. А. Органи внутрішніх справ у впровадженні хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 336–348.
170.Єрьоменко Е. А. Організація аутогенного тренування хортингістів у процесі спортивної діяльності / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1125–1144.
171.Єрьоменко Е. А. Організація позааудиторних занять з хортингу для студентів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 362–379.
172.Єрьоменко Е. А. Організація процесу самостійних тренувань хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1027–1044.
173.Єрьоменко Е. А. Організація спортивної секції єдиноборств для студентів / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2005. – С. 145–163.
174.Єрьоменко Е. А. Освоєння бойової системи самозахисту і виживання при підготовці хортингістів до військової служби / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 49–64.
175.Єрьоменко Е. А. Освоєння захватної техніки хортингу в процесі навчально-тренувальних занять / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1223–1244.
176.Єрьоменко Е. А. Освоєння методів силового затримання злочинців прийомами хортингу за програмою підготовки курсантів та співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 400–418.
177.Єрьоменко Е. А. Освоєння спеціальних професійних компетентностей співробітниками правоохоронних органів у процесі занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 25–42.
178.Єрьоменко Е. А. Основи вдосконалення фізичних якостей у співробітників правоохоронних структур за методиками хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 343–360.
179.Єрьоменко Е. А. Основи викладання елементів хортингу для школярів на уроці фізичної культури / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 236–250.

180.Єрьоменко Е. А. Основи військово-патріотичного виховання спортсменів хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 656–677.
181.Єрьоменко Е. А. Основи військово-шефського кураторства шкільного спортивного клубу хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 778–793.
182.Єрьоменко Е. А. Основи гармонійного розвитку юнаків і дівчат засобами спортивних єдиноборств / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2006. – С. 50–69.
183.Єрьоменко Е. А. Основи дозування фізичних навантажень на тренуваннях хортингістів студентського віку / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 504–516.
184.Єрьоменко Е. А. Основи здорового способу життя спортсменів хортингу шкільного та студентського віку / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 139–154.
185.Єрьоменко Е. А. Основи планування та оптимізації тренувального режиму хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1203–1222.
186.Єрьоменко Е. А. Основи психологічної підготовки хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1245–1263.
187.Єрьоменко Е. А. Основи профілактики травмування в процесі занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 386–400.
188.Єрьоменко Е. А. Основи самозахисту співробітника правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2006. – С. 30–42.
189.Єрьоменко Е. А. Основи спортивної підготовки хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 68–82.
190.Єрьоменко Е. А. Основи теорії і методики хортингу / Е. А. Єрьоменко // К.: Паливода А. В., 2014. –193 с.
191.Єрьоменко Е. А. Основи тренування в бойовому мистецтві / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1998. – С. 182–193.
192.Єрьоменко Е. А. Основи тренування в хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 290–308.
193.Єрьоменко Е. А. Основи тренування хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 140–152.
194.Єрьоменко Е. А. Основні етапи контролю за ступенем функціональної підготовленості курсантів правоохоронних спеціальностей у системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 478–495.
195.Єрьоменко Е. А. Основні методи забезпечення необхідної самооборони в екстремальних життєвих ситуаціях / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 215–232.
196.Єрьоменко Е. Основоположні принципи бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 22–31.
197.Єрьоменко Е. А. Особистісні цінності хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 517–528.
198.Єрьоменко Е. А. Особливості викладання хортингу для дітей 5 років / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 259–273.
199.Єрьоменко Е. А. Особливості навчання і тренування спортсменів-єдиноборців на різних етапах підготовки / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2004. – С. 137–151.
200.Єрьоменко Е. А. Особливості планування розвитку бойового мистецтва в Україні / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2001. – С. 54–66.
201.Єрьоменко Е. А. Патріот України як результат виховання в хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 229–242.
202.Єрьоменко Е. А. Педагогічна майстерність тренера з єдиноборств в організації військово-прикладної підготовки учнів / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2002. – С. 52–72.
203.Єрьоменко Е. А. Педагогічні принципи формування професійно-прикладних здібностей курсантів і співробітників державних правоохоронних структур у процесі занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 206–219.
204.Єрьоменко Е. А. Перспективи розвитку українського хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 201–213.
205.Єрьоменко Е. А. Підвищення рівня професійної підготовленості працівників правоохоронних органів за спеціально-прикладними методиками хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1013–1026.
206.Єрьоменко Е. А. Підготовка судді з хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 528–539.
207.Єрьоменко Е. А. Планування двобою в бойовому мистецтві / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКІС, 1992. – С. 11–18.
208.Єрьоменко Е. А. Планування тренувальних навантажень співробітників поліції у процесі занять хортингом / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 383–402.

209.Єрьоменко Е. А. Поетапна конкретизація процесу виховання юних хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 310–329.
210.Єрьоменко Е. А. Позитивний світогляд хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 476–496.
211.Єрьоменко Е. А. Показники раціонального обсягу тренувальної рухової активності хортингіста / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1331–1348.
212.Єрьоменко Е. А. Показники фізичної підготовленості та психічного здоров'я студентів-хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 347–361.
213.Єрьоменко Е. А. Поняття базової техніки хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 47–61.
214.Єрьоменко Е. А. Поняття спортивної дисципліни та етикету хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 114–132.
215.Єрьоменко Е. А. Посилення ролі військово-патріотичного виховання в навчально-виховному процесі учнів бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Український спорт. – К. : Паливода А. В., 2007. – С. 204–228.
216.Єрьоменко Е. А. Потенціал хортингу як засобу громадянського та військово-патріотичного виховання молодого покоління / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 1264–1288.
217.Єрьоменко Е. А. Потенційні можливості хортингу як засобу формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 5. – С. 139–146.
218.Єрьоменко Е. А. Початкова військова підготовка юнаків у клубах бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2003. – С. 17–38.
219.Єрьоменко Е. Поясна система та підвищення кваліфікації спортсменів бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 200–213.
220.Єрьоменко Е. А. Прадавні бойові мистецтва та єдиноборства українців / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1997. – С. 123–137.
221.Єрьоменко Е. А. Практичний матеріал програми хортингу для виховання наполегливості у дітей 6–7 років / Е. А. Єрьоменко // Актуальні проблеми фізичної культури та спорту. – 2013. – № 28 (3). – С. 69–74.
222.Єрьоменко Е. А. Прикладна психологічна підготовка курсантів правоохоронних спеціальностей засобами хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 268–280.
223.Єрьоменко Е. А. Прикладне призначення українських національних бойових мистецтв / Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2004. – С. 32–48.
224.Єрьоменко Е. А. Принципи виконання й методика вивчення базових технічних елементів хортингу: методичний посібник / Е. А. Єрьоменко // К. : Паливода А. В., 2009. – 87 с.
225.Єрьоменко Е. А. Принципи та педагогічні умови ефективності фізичного виховання студентської і курсантської молоді у процесі спортивних тренувань з хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 422–432.
226.Єрьоменко Е. А. Програмний матеріал для занять хортингом дітей 10–11 років / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 272–289.
227.Єрьоменко Е. А. Хортинг – традиційний бойовий звичай українського народу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 280–292.
228.Єрьоменко Е. А. Хортинг для гармонійного розвитку дітей / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 451–470.
229.Єрьоменко Е. А. Хортинг для оздоровлення людей / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 5–18.
230.Єрьоменко Е. А. Хортинг для силових структур як спеціалізований армійський військово-прикладний розділ рукопашної підготовки / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 136–149.
231.Єрьоменко Е. А. Хортинг і біологічний потенціал спортсменів / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 68–88.
232.Єрьоменко Е. А. Хортинг і здоровий спосіб життя / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 5–25.
233.Єрьоменко Е. А. Хортинг і мотивація учнів до спортивних занять / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 59–74.
234.Єрьоменко Е. А. Хортинг на уроках фізичної культури в системі загальної середньої освіти / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 189–204.
235.Єрьоменко Е. А. Хортинг на уроці фізичної культури в школі / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 251–266.
236.Єрьоменко Е. А. Хортинг та оцінка перспективності спортсменів / Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 75–101.

237.Єрьоменко Е. А. Хортинг у виховних технологіях нової української школи / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 314–327.
238.Єрьоменко Е. А. Хортинг у комплексній системі професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних напрямів освіти / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 525–541.
239.Єрьоменко Е. А. Хортинг у комплексній системі формування етичних орієнтирів і службового обов'язку співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 91–115.
240.Єрьоменко Е. А. Хортинг у комплексній системі функціональної підготовки курсантів до служби в правоохоронних органах України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 20–35.
241.Єрьоменко Е. А. Хортинг у навчальній програмі професійно-прикладної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 75–90.
242.Єрьоменко Е. А. Хортинг у підготовці співробітників правоохоронних органів до силового припинення протиправних дій / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 441–450.
243.Єрьоменко Е. А. Хортинг у програмі гурткової роботи вчителя середньої школи / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 301–313.
244.Єрьоменко Е. А. Хортинг у програмі психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей закладів вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 153–165.
245.Єрьоменко Е. А. Хортинг у програмі фізичної підготовки співробітників органів внутрішніх справ / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 220–231.
246.Єрьоменко Е. А. Хортинг у розділі підготовки працівників силових структур до дій в екстремальних ситуаціях / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 132–152.
247.Єрьоменко Е. А. Хортинг у системі національно-патріотичного виховання юного українця / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 293–310.
248.Єрьоменко Е. А. Хортинг у системі професійно-прикладної підготовки офіцерського складу правоохоронних органів України / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 133–149.
249.Єрьоменко Е. А. Хортинг у системі формування професійної готовності співробітників органів внутрішніх справ України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 108–121.
250.Єрьоменко Е. А. Хортинг у стратегії оздоровлення української нації / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 53–69.
251.Єрьоменко Е. А. Хортинг у формуванні позитивних моральних якостей співробітників правоохоронних органів України / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 215–239.
252.Єрьоменко Е. А. Хортинг як воїнський шлях / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 950–964.
253.Єрьоменко Е. А. Хортинг як засіб виховання наполегливості в школярів 6–7 років / Е. А. Єрьоменко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – Вип. 3К (44) 14. – С. 238–242.
254.Єрьоменко Е. А. Хортинг як засіб виховання наполегливості в школярів 6–7 років / Е. А. Єрьоменко // Сучасні проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, здоров'я і професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (20–21 березня 2014 р., м. Київ, Інститут фізичного виховання та спорту НПУ імені М. П. Драгоманова). – К., 2014. – С. 87–91.
255.Єрьоменко Е. А. Хортинг як засіб підготовки молоді до військової служби / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 96–111.
256.Єрьоменко Е. А. Хортинг як засіб прикладної підготовки співробітників органів внутрішніх справ України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 613–627.
257.Єрьоменко Е. А. Хортинг як засіб професійно-психологічної самосвідомості співробітників правоохоронних органів України / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 150–167.
258.Єрьоменко Е. А. Хортинг як оборонний звичай української нації / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 257–270.

259.Єрьоменко Е. А. Хортинг як оздоровча система / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 255–265.
260.Єрьоменко Е. А. Хортинг як провідник бойової культури української нації / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 5. – Ч. 2. – С. 59–70.
261.Єрьоменко Е. А. Хортинг як прогресивний засіб становлення і розвитку особистості / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 2. – С. 595–612.
262.Єрьоменко Е. А. Хортинг як середовище виховання відданого патріота України / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 2. – Ч. 2. – С. 419–432.
263.Щербина В. В. Впровадження комплексів фізичних вправ хортингу в навчально-тренувальний процес учнів / В. В. Щербина, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 98–113.
264.Юрченко С. Д. Форми і види занять фізичною культурою / С. Д. Юрченко, Е. А. Єрьоменко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практ.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – Ч. 2. – С. 22–25.
265.Яровий Д. І. Бойове мистецтво як засіб фізкультурного виховання юного спортсмена / Д. І. Яровий, Е. А. Єрьоменко // Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві: тези доповідей Всеукр. наук. практ.-конф., Дніпропетровськ, 23–24 жовтня 1993 р. / Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту. – Дніпропетровськ : ДДІФКіС, 1993. – С. 34–37.

Dolynskyi, Oleksandr
University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Optimization of functional training of employees of law enforcement state structures and cadets of departmental educational institutions

Abstract. *This scientific article characterizes horting as a means of applied training of law enforcement officers of Ukraine, published studies to determine the peculiarities of the organization of horting classes, tactical, fire and physical training of law enforcement officers, features of horting as a means of forming professional readiness of law enforcement officers performance of combat missions, education of physical culture and basics of health of cadets of higher education institutions of law enforcement orientation. The means of positive influence of horting are scientifically substantiated, which contribute to the formation of functional training, values of a healthy lifestyle, comprehensive education, improvement of the level of health in the methods of the sport of horting. The material on the concept and approaches to the classification of physical exercises and methods of horting for law enforcement officers is presented. Theoretical analysis of the problem of education of physical qualities, conditions of application of professionally-applied, improving, general developing and special physical exercises of horting for increase of efficiency of work of systems of an organism is carried out. Experimentally tested the effectiveness of the implemented system of horting, tactical, fire and physical training of law enforcement officers, pedagogical system of physical education and basics of health in law enforcement officers by means of horting, values of health and avoidance bad habits. The results of the research on the organization of horting classes, tactical, fire and physical training of law enforcement officers, the formation of healthy life values and the effectiveness of organizational forms of sports discipline in the process of horting in the current unit and educational process of higher education law enforcement.*

Key words: *means of applied training of employees, horting, employees of internal affairs bodies, internal affairs bodies of Ukraine, law enforcement bodies of Ukraine, combat readiness of the policeman.*